

عنوان مقاله:

بررسی اصل انصاف در حقوق اسلام و رویه های قضایی بین المللی

محل انتشار:

دومین کنفرانس بین المللی پژوهشهای دینی، علوم اسلامی، فقه و حقوق در ایران و جهان اسلام (سال: 1398)

تعداد صفحات اصل مقاله: 16

نویسندگان:

میرحسین ریاضی - دانشجوی مقطع دکتری، رشته حقوق محیط زیست، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تهران جنوب

علی فقیه حبیبی - دکتری حقوق محیط زیست، استادیار و عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تهران جنوب

علی مشهدی - استادیار حقوق عمومی، دانشکده حقوق دانشگاه قم، ایران

خلاصه مقاله:

اخلاق و حقوق دو دانش مجزا با دو هدف متفاوت از یکدیگر هستند ولی این جدایی به معنای تفکیک کامل بین مرزهای اخلاقی حقوق نیست بلکه حقوق در حوزه های مختلف قانونگذاری دکتترین حقوقی، رویه قضایی از ارزش های اخلاقی الهام گرفته است. یکی از این موارد پراهمیت و مهم اخلاقی، اصل انصاف و یا قاعده انصاف است، توسعه انصاف به معنی امروزی آن به طور رسمی در قرن 17 میلادی در معادلات بین المللی وارد شده و ایفاگر سه نقش تعدیل، تکمیل و تصحیح قواعد حقوقی است. در مطالعه حاضر که بصورت توصیفی و تحلیلی انجام گرفته، ضمن تبیین مفهوم انصاف و اصل انصاف در معنای حقوقی، به بررسی این قاعده در حقوق اسلام و رویه های قضایی بین المللی پرداخته شده. امروزه در اختلافات تجاری بین المللی، اصل انصاف مورد توجه واقع می شود، به خصوص آن جا که طرفین یا اطراف نزاع خواهان اعمال این اصل بوده باشند. در مواردی نیز که طرفین فاقد موافقت نامه برای حل و فصل اختلافات خود باشند، ممکن است این اختیار را به داوری بین المللی یا مرجع قضایی بین المللی اگذار نمایند. وجود انصاف در نظام حل اختلافات بین المللی به دلایل بسیار نظیر: مرتفع ساختن ضعف کلی گویی حقوق موضوعه؛ توسعه حقوق بین المللی و اعطای آزادی عمل به مراجع رسیدگی، موجه است. اثر واقعی و جایگاه انصاف از یک نظام حقوقی به نظام حقوقی دیگر متفاوت است. در حقوق رم و سپس در نظام حقوقی آنگلو ساکسون، انصاف جایگاه برجسته ای دارد. اما با وجود کارایی و جایگاه اصل انصاف در اسناد و ادبیات حقوق بین الملل از گذشته تاکنون، برخلاف وجه مضیق انصاف، رویه ی قضایی محدودی مبنی بر توسل به آن شکل گرفته و دولت ها ترجیح می دهند به اعمال انصاف بعنوان اصلی حقوقی بسنده نمایند.

کلمات کلیدی:

انصاف، قاعده ی انصاف، حقوق بین الملل، دیوان بین المللی داد گستری

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/925075>

